Routekaart Integraal Arrangeren
Holland Rijnland

Deze routekaart is een geactualiseerde uitwerking van de vastgestelde afspraken over integraal arrangeren in Holland Rijnland. Afspraken die voortkomen uit de leidende principes samenwerking onderwijs-jeugdhulp. Het is bedoeld als handzaam en uniform document voor de samenwerking tussen (speciale) scholen en hun partners in de regio. Dit ten behoeve van een optimaal leer- en ontwikkelproces van leerlingen met complexere problematiek.

Wat is integraal arrangeren:

Integraal Arrangeren is het samen bedenken, maken en uitvoeren van één arrangement voor een leerling. Ouder(s), leerling, school, lokaal (jeugd)team, de jeugdhulp, JGZ en leerrecht maken samen een Ontwikkelperspectiefplan (OPP) onder regie van school. Waarbij eenieder zijn verantwoordelijkheid dient te pakken. Dit plan is leidend voor de inzet en voortgang van de ondersteuning. Wanneer nodig wordt het SWV betrokken.

Voorwaarden voor integraal arrangeren:

- Voordat er gestart wordt met integraal arrangeren is de route van de eigen ondersteuningsstructuur van de school gevolgd, maar de ontwikkeling van de leerling laat onvoldoende groei zien. De school heeft daarbij ook een externe deskundige verbonden aan de school om consultatie gevraagd.
- De school neemt initiatief en voert regie tot anders wordt besloten.
- Wordt er iets gesignaleerd buiten het onderwijs? Dan neemt vaak het lokaal (jeugd)team het initiatief om tot een plan te komen en betrekken zij school. De inbreng van school en eventueel het OPP worden meegenomen in dit gezinsplan.

Basisafspraken bij integraal arrangeren:

- Leerling en ouders denken en beslissen mee bij elke stap.
- Afspraken worden vastgelegd in het OPP en dienen de onderwijsdoelen.
- De ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn het uitgangspunt.
- We versterken en betrekken de context om het kind.
- De ‘Handreiking taken rollen en verantwoordelijkheden passend onderwijs en jeugdhulp’ wordt gebruikt wanneer er onduidelijkheden zijn over wie waar verantwoordelijk voor is.

Het proces | Negen stappen om te komen tot één arrangement

Voorafgaand aan het multidisciplinair overleg (MDO)

1. **Waarnemen**
2. **Informeren & voorbereiden**
3. **Organiseren van het MDO**

Tijdens het MDO

4. **Ondersteunings-behoeften in beeld**
5. **Gezamenlijk doelen stellen**
6. **Gezamenlijk arrangeren**

Na het MDO

7. **Uitvoeren en monitoren**
8. **Gezamenlijk evalueren**
9. **Arrangement bijstellen**

De Samenwerking onderwijs-jeugdhulp Holland Rijnland bestaat uit de samenwerkende gemeenten Holland Rijnland, Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland, de Jeugdteams, de Samenwerkingsverbanden PO en VO regio Leiden, Midden-Holland & Rijnstreek en Duin- en Bollenstreek en Regionaal Bureau Leerrecht.

Voorafgaand aan het multidisciplinair overleg (MDO)

1. Waarnemen

- Waarnemen vindt plaats in context, de school, de klas/groep en thuis.
- Observeren van het effect van ingezette basis- of extra ondersteuning, is onderdeel van het waarnemingsproces.
- Toets altijd meerdere hypotheses.
- Ouders zijn op dit moment al op de hoogte van de zorgen en de ingezette ondersteuning.
- Heeft de inzet van alleen onderwijsondersteuning onvoldoende effect? School bespreekt met ouders het belang van een breed overleg.

2. Informeren & voorbereiden

- Samen met docent, ouders en leerling doel van het overleg bepalen.
- Bepalen wie er (moeten) worden uitgenodigd.
- Relevante informatie voorbereiden.
- Ouders en leerling informeren over het proces.

3. Organiseren van het MDO

- Agenda, voorbereidingsstukken (met toestemming) en doel van het overleg communiceren aan genodigden.
- Stem tijdig datum en tijd af.
- Voor de inzet van extra onderwijsondersteuning en jeugdhulp dienen de juiste mensen aan tafel te zitten. Als zij er niet zijn, lukt het niet een plan te maken.

Tijdens het MDO

4. Ondersteuningsbehoeften in beeld

- Voorinformatie dient als startpunt. De ontwikkelingsgebieden van de leerling worden (vooraf) in kaart gebracht. Aanvullende informatie komt aan bod tijdens het overleg.
- De vragen en doelen van de leerling, de ouders en de docent worden besproken, evenals stimulerende en belemmerende factoren. Wat gaat goed? Wat kan beter?

Uitkomst:
- Er is een beeld van de context om de leerling en wat de leerling zelf nodig heeft aan ondersteuning, ruimte of aanpassing.
- Er is helder wat ouders en kind of hun omgeving zelf kunnen bijdragen.
- Duidelijkheid over kaders en verantwoordelijkheden, fysieke plekken, duidelijkheid over regie.

5. Gezamenlijk doelen stellen

- De ondersteuningsbehoeften en mogelijke verklaringen leiden tot een integratief beeld.
- Iedereen krijgt de gelegenheid om eigen visie te geven. Er wordt nog niet gesproken over aanbod.
- Ondersteuningsbehoeften en integratief beeld leiden tot doelen.

Uitkomst:
- Er is een integratief beeld met passende doelen.

6. Gezamenlijk arrangeren

- Beslissen over en in gang zetten van passend aanbod onderwijs en/of zorg (integraal arrangement).
- De besteding van onderwijszorgmiddelen wordt op elkaar afgestemd.

Uitkomst:
- De extra ondersteuning en zorg wordt vastgelegd in een OPP, zodat betrokkenen de begeleiding in onderlinge samenhang kunnen evalueren.
- De ondersteuningscoördinator voert de regie over het OPP en draagt op school zorg voor een integrale en handelingsgerichte aanpak in afstemming tussen leerling, ouders, mentor/docenten en andere professionals (intern en extern).
- Per doel bepalen welke inzet het meest passend is.
- Concrete afspraken met tijdpad: wie doet wat wanneer?
- Afspraak over regie (school over OPP, jeugdhulp over gezinsplan).
- Ouders, school en medewerker jeugdteam bevestigen de afspraken schriftelijk (een handtekening onder het handelingsdeel OPP is voldoende).
- Eventueel: afspraken over overbrugging tot start van de hulp: wat hebben leerling/ouders nodig in de tussentijd, en wie kan daarin wat doen?
- Afspraken over vervolg en/of prikken evaluatiemoment.

Na het MDO

7. Uitvoeren en monitoren

De benodigde interventies en acties worden in samenhang uitgevoerd door alle betrokkenen.
- Medewerker jeugdteam zet jeugdhulpbegeleiding in conform de geldende afspraken.
- School/ samenwerkingsverband organiseert onderwijsondersteuning.
- Degenen die verantwoordelijk zijn voor uitvoering arrangement, informeren regievoerder over start en voortgang van de ondersteuning.
- Regievoerder bewaakt de voortgang op de acties, maar voert niet alle acties zelf uit.

Wanneer de inzet niet tot het gewenste resultaat leidt kan via de eigen organisatie worden opgeschaald.

Uitkomst:
- Regievoerder roept het overleg opnieuw bij elkaar.
- Leerling en ouders zijn hier uiteraard bij betrokken.

8. Gezamenlijk evalueren

- Afhankelijk van de voortgang en het moment van de evaluatie, beslist de regievoerder in overleg met de ouders, de leerling en de leerkracht welke deelnemers voor het overleg worden uitgenodigd.

9. Arrangement bijstellen

- School voert regie op het OPP en toetst de voortgang van de leerling.

Uitkomst:
- Na de gezamenlijke evaluatie kan het zijn dat ingezette ondersteuning beter werkt dan verwacht of dat het verwachte resultaat uitblijft. Er wordt dan bekeken of de ondersteuningsbehoeften van de leerling kloppen, of de juiste doelen gesteld zijn en/of de juiste ondersteuning geboden wordt.

Is dit niet het geval, dan wordt het arrangement bijgesteld.